

BỘ NÔNG NGHIỆP
VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN
CỤC CHĂN NUÔI

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: /CN-KHCNMT&HTQT Hà Nội, ngày tháng năm
V/v hướng dẫn công tác đảm bảo an toàn
cho vật nuôi trong mùa mưa lũ

Kính gửi: Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn các tỉnh/thành phố
trực thuộc Trung ương

Theo dự báo của Trung tâm Dự báo khí tượng thủy văn quốc gia, năm 2024 tuy bão và áp thấp nhiệt đới ít hơn trung bình nhiều năm nhưng nguy cơ xảy ra các hiện tượng thiên tai cục đoạn, bất thường, trái quy luật sẽ diễn biến rất phức tạp.

Để chủ động tăng cường phòng chống thiên tai đảm bảo an toàn cho vật nuôi, giảm thiểu thiệt hại về chăn nuôi trong mùa mưa lũ, đồng thời bảo đảm phát triển chăn nuôi, hoàn thành kế hoạch năm 2024, Cục Chăn nuôi có “Hướng dẫn công tác đảm bảo an toàn cho vật nuôi trong mùa mưa lũ” tại Phụ lục kèm theo.

Trong quá trình thực hiện nếu có vướng mắc đề nghị các địa phương báo cáo về Cục Chăn nuôi, số 16 Thụy Khuê, quận Tây Hồ, tp Hà Nội để tổng hợp báo cáo lãnh đạo Bộ.

Cục Chăn nuôi gửi Quý Sở để phối hợp thực hiện./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thứ trưởng Phùng Đức Tiến (để b/c);
- Cục trưởng (để b/c);
- Cục QLDD&PCTT (để p/h);
- Chi cục CNTY các tỉnh, TP;
- Lưu: VT, KHCNMT&HTQT.

**KT. CỤC TRƯỞNG
PHÓ CỤC TRƯỞNG**

Tổng Xuân Chinh

Phụ lục**HƯỚNG DẪN CÔNG TÁC ĐẢM BẢO AN TOÀN CHO VẬT NUÔI
TRONG MÙA MƯA LŨ**

(Kèm theo công văn số /CN-KHCNMT&HTQT ngày tháng năm
của Cục Chăn nuôi)

Công tác phòng chống, chăm sóc, bảo vệ cho vật nuôi trong mùa mưa lũ là hoạt động cần thiết, quan trọng và có tính ưu tiên cao nhằm bảo vệ an toàn duy trì hoạt động sống bình thường cho vật nuôi. Người chăn nuôi cần thực hiện tốt và đồng bộ các giải pháp sau:

I. TRƯỚC MÙA MƯA BÃO

Thường xuyên cập nhật bản tin dự báo thời tiết trên các phương tiện thông tin đại chúng của Trung ương và địa phương, tích cực chăm sóc đàn vật nuôi để tăng khả năng chống chịu đối với tác động do thay đổi lớn về thời tiết, mưa cũng như chuẩn bị phương pháp án, biện pháp khắc phục hiệu quả khi mưa bão, lũ lụt hoặc dịch bệnh xảy ra sau đó.

Thống kê, kê khai số lượng, loại vật nuôi theo quy định.

1. Đối với những vùng có nguy cơ ngập lụt

- Không làm chuồng trại chăn nuôi gần bờ sông, bờ suối, tả luy cao để tránh lũ ống, lũ quét và sạt lở đất;

- Cần chủ động nâng cao nền chuồng, làm chuồng tránh lũ, làm rèm che chắn để tránh mưa tạt, gió lùa;

- Thực hiện việc kiểm tra và gia cố vững chắc cho chuồng trại để phòng bão, lũ. Nếu chuồng nuôi lợp bằng lá, tôn, fibro xi măng chưa kiên cố thì có thể giăng lên mái các loại thanh nẹp bằng gỗ, sắt, dây kẽm cỡ lớn hoặc các bao chứa cát, can nước để hạn chế tốc mái khi có gió lớn, bão xảy ra;

- Thức ăn: làm sàn kê cao, vải ni-lon che mưa, căn cứ vào số lượng, loại vật nuôi, lượng thức ăn tiêu thụ/ngày của cơ sở chăn nuôi để lập kế hoạch dự trữ thức ăn đầy đủ tối thiểu 15 ngày cho vật nuôi;

- Kiểm tra, khai thông hệ thống thoát nước của khu vực chuồng trại như hệ thống thoát nước thải, nước mưa, nơi chứa chất thải rắn, nhằm hạn chế ô nhiễm khi mưa to hoặc ngập lụt;

- Nước uống: dự trữ nước sạch, tu sửa máy bơm, hệ thống dẫn nước đảm bảo nguồn cung dự phòng kịp thời.

2. Đối với những vùng bị ngập lụt

- Chuẩn bị sẵn phương án di dời vật nuôi lên những vùng đất cao bằng cách làm chuồng che chắn cẩn thận, dự trữ đầy đủ thức ăn và bảo quản thức ăn khô ráo, không bị ẩm mốc, cung cấp đủ nước sạch cho vật nuôi uống. Sử dụng máy phát điện dự phòng để cung cấp kịp thời khi mất điện lưới cho các lò ấp trứng giống để đảm bảo có con giống chất lượng để tái đàn;

- Thực hiện việc tiêm phòng đầy đủ các loại vaccin phòng bệnh cho vật nuôi theo hướng dẫn của các bộ thú ý tại địa phương. Tăng cường chăm sóc nuôi dưỡng và nâng cao chất lượng khẩu phần ăn cho vật nuôi để tăng sức đề kháng;

- Kiểm đếm đánh giá hiện trạng vật nuôi, xuất bán kịp thời khi đến tuổi, khối lượng xuất bán;

- Kiểm tra sự hoạt động của hệ thống xử lý chất thải chăn nuôi như: hố ủ phân, bể lắng, công trình biogas;

- Tăng cường công tác vệ sinh phòng bệnh cho vật nuôi: vệ sinh sạch sẽ chuồng nuôi, dụng cụ chăn nuôi; định kỳ phun sát trùng trong và ngoài chuồng nuôi để phòng bệnh.

II. TRONG VÀ SAU MƯA BÃO, LŨ LỤT

1. Trong mưa bão, lụt

- Thường xuyên kiểm tra, theo dõi thời tiết, kiểm tra chuồng trại, điều kiện chăn nuôi và sức khỏe đàn vật nuôi để có phương án chăm sóc, hỗ trợ và di dời nếu cần thiết;

- Di dời đàn vật nuôi đến vị trí không bị úng ngập bằng các phương tiện vận chuyển ghe, xuồng, bè nhưng phải đảm bảo tuyệt đối đến tính mạng cho con người và sức khỏe của vật nuôi;

- Không tập trung, làm lán nuôi giữ vật nuôi trên đê, đường giao thông gây cản trở giao thông và ô nhiễm môi trường;

- Làm nhà tạm cho vật nuôi: dựng lều bạt, lán trại và có phương án kiểm soát vật nuôi. Có giải pháp giữ ấm cho đàn vật nuôi trong điều kiện thời tiết mưa, lạnh kéo dài.

- Công tác phòng chống dịch bệnh:

- + Lũ lụt làm cho mầm bệnh theo nước lũ phát tán đi khắp nơi. Lũ lụt càng lớn, quy mô càng rộng thì sự lan truyền mầm bệnh càng tăng, mức độ nguy cơ rủi ro càng cao. Mặt khác, khi di chuyển đàn vật nuôi tránh lũ sẽ đem theo các mầm bệnh từ nơi này tới nơi khác. Các khâu chăm sóc, nuôi dưỡng, vệ sinh tẩy uế chuồng trại không được thực hiện tốt sẽ làm suy giảm đáng kể sức chống

chịu bệnh tật ở vật nuôi, khiến cho các bệnh truyền nhiễm như tiêu chảy, dịch tả, thương hàn... dễ lây lan và có nguy cơ bùng phát;

+ Thường xuyên vệ sinh chuồng trại, môi trường quang chuồng nuôi và dụng cụ chăn nuôi. Định kỳ 1 tuần 1 - 2 lần phun tẩy uế chuồng trại và khu vực xung quanh bằng các chất sát trùng theo quy định và theo hướng dẫn của nhà sản xuất. Khi nước rút đến đâu thì dọn vệ sinh, phun thuốc sát trùng, tiêu độc, diệt mầm bệnh đến đó;

+ Đối với những vật nuôi có nhu cầu vận chuyển từ nơi này qua nơi khác cần thực hiện tốt quy trình vận chuyển, kiểm dịch vận chuyển (nếu có) để đảm bảo an toàn dịch bệnh;

+ Đối với xác vật nuôi chết: cách xử lý hiệu quả nhất là đốt xác vật chết (nếu có thể thực hiện), phun thuốc diệt côn trùng hoặc thuốc sát trùng hoặc tưới dầu hỏa lên xác vật chết, chống các loài ăn thịt và côn trùng xâm nhập, đợi khi nước rút thì đem chôn lấp.

2. Sau mưa bão, lụt

- **Thức ăn, nước uống:** sau lũ lụt, nguồn thức ăn, nước uống cho gia súc, gia cầm có thể bị lũ cuốn, hư hỏng, đồng cỏ bị ô nhiễm do mầm bệnh từ nơi khác đến, bùn đất nổi lên bám vào cỏ cây, sức khỏe của đàn vật nuôi giảm sút. Do vậy, vật nuôi cần được chăm sóc, nuôi dưỡng chu đáo, không bị bỏ đói, không cho ăn những loại thức ăn bị mốc, kém chất lượng. Đối với gia súc già yếu và gia súc non cần có chế độ chăm sóc đặc biệt như tăng cường các loại thức ăn bổ sung và các loại thức ăn giàu dinh dưỡng khác nhằm tăng cường quá trình hồi phục.

- **Vệ sinh môi trường:** khi nước rút phải thực hiện vệ sinh, khử trùng bằng vôi bột, hóa chất và tiêu độc khu vực chăn nuôi trước khi đưa vật nuôi trở lại chuồng nuôi. Chính quyền và các cơ quan chuyên môn các cấp tổ chức tổng vệ sinh, thu gom xác động vật chết để xử lý, sát trùng, tiêu độc vùng chăn nuôi bị lũ, ngập để tổng tẩy uế môi trường, tiêu diệt các loại mầm bệnh.

- Quản lý vật nuôi:

+ Thực hiện tốt việc quản lý, chăm sóc đàn vật nuôi; tuyệt đối không thả vật nuôi ở những khu vực bị ô nhiễm; chủ động triển khai công tác giám sát để phát hiện sớm, kịp thời xử lý trường hợp vật nuôi mắc bệnh, nghi mắc bệnh nguy hiểm như Bệnh dịch tả lợn Châu Phi, Cúm gia cầm, Lở mồm long móng, Tai xanh,...;

+ Tuyên truyền, hướng dẫn chủ vật nuôi báo ngay cho chính quyền địa phương và cơ quan chuyên môn thú y để điều tra, xử lý ổ dịch theo đúng quy định; không giết mổ, mua bán động vật ốm, chết, không vứt xác động vật chết do mắc bệnh ra ngoài môi trường;

+ Tăng cường cán bộ về tận các thôn, xã cùng với lực lượng thú y cơ sở kiểm tra các cơ sở chăn nuôi để hướng dẫn người dân chôn lấp, tiêu hủy gia súc, gia cầm bị chết do mưa lũ. Tổ chức vệ sinh chuồng trại, phun tiêu độc khử trùng ở những vùng trũng, ngập lụt kéo dài, vùng có nguy cơ cao...; đồng thời tiếp tục triển khai tiêm phòng định kỳ đến tận các thôn, xóm, hộ chăn nuôi.

- **Tái đàn:** Bên cạnh đó, để chuẩn bị cho tái đàn, khôi phục chăn nuôi, người chăn nuôi cần lựa chọn con giống có nguồn gốc rõ ràng, được cung cấp bởi những cơ sở cung ứng có uy tín, có giấy chứng nhận kiểm dịch; tiêm phòng đầy đủ các loại vắc xin theo quy định. Không tái đàn khi chưa đảm bảo về môi trường và an toàn dịch bệnh.

- **Thực hiện chính sách:** có phương án tại chỗ hỗ trợ con giống, hóa chất để xử lý môi trường, tiêu hủy vật nuôi chết do lũ, lụt và dịch bệnh. Tổng hợp số lượng loại vật nuôi bị thiệt hại, báo cáo những khó khăn, vướng mắc trong công tác khắc phục hậu quả mưa lũ, lụt và trong công tác phòng, chống dịch bệnh động vật trên địa bàn. Có văn bản báo cáo, đề xuất xem xét, hỗ trợ khắc phục hậu quả theo quy định, trong đó có hỗ trợ hóa chất sát trùng, phòng, chống dịch bệnh./.